

Transformatienota Wmo 2016

“Een mooie tussenstand”

Inhoudsopgave	1
Inleiding en leeswijzer	3
Hoofdstuk 1. Wettelijke kader	6
1.1 Overgangsrecht	6
Hoofdstuk 2. Vastgesteld lokaal beleid	7
Hoofdstuk 3. Transformeren	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Transformatie in Midden-Drenthe	9
3.2.1 Welwozo	9
<u>Het jaar 2015 en 2016</u>	10
3.2.2 Dorpszorg	10
<u>Het jaar 2015 en 2016</u>	10
3.2.3 Pilot Hijken	11
3.2.4 Pilot “Superrr Wijster”	11
3.3 Stimuleringsfonds	11
Hoofdstuk 4. Gemeentelijk beleid	13
4.1 Algemeen	13
4.2 Algemene voorzieningen	14
4.2.1 Cliëntondersteuning	14
4.3 Maatwerkvoorziening	15
4.3.1 Algemeen	15
4.3.2 Individuele voorzieningen	16
4.3.3 Individuele- en groepsbegeleiding	16
4.3.4 Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	16
4.3.5 Huishoudelijke hulp	16
<u>Akkoord over maatregelen langdurige zorg en ondersteuning</u>	17
<u>Huishoudelijke hulp toeslag</u>	17
<u>Lokale vertaling werkconferentie en akkoord</u>	17
4.4 Algemene maatregelen	19
4.4.1 Mantelzorgbeleid en respijtzorg	19
4.4.2 Vrijwilligersbeleid	20
4.5 Eigen bijdrage	21
4.6 Zorg in natura of persoonsgebonden budget	21
4.6.1 PGB	21
4.7 Pilot Wmo	22
4.8 Inkoop	22
4.8.1 Algemeen	22
4.8.2 Huishoudelijke hulp	22
4.8.3 Ondersteuning en begeleiding	22
4.8.4 Individuele voorzieningen	22
Hoofdstuk 5. Raakvlakken beleid	24
5.1 Raakvlakken jeugdzorg	24
5.1.1 Indiceren jeugd tot 18 jaar	24
5.2 Raakvlakken Participatiewet	24

5.2.1	Samenwerking zorgpartijen en Alescon	24
5.3	Raakvlakken woonbeleid	24
5.3.1	Promotiecampagne “Langer Zelfstandig wonen”	24
5.3.2	Blijverslening	25
Hoofdstuk 6.	Cijfers en financiën	26
6.1	Cijfers	26
6.1.1	Wmo begeleiding	26
6.1.2	Wmo huishoudelijke hulp	26
6.1.3	Wmo hulpmiddelen	27
6.2	Financiën	27
6.2.1	Wmo HH en Wmo voorzieningen	27
6.2.2	Wmo begeleiding	27
6.2.3	Beschermd wonen	28
6.2.4	Risico's	28
Hoofdstuk 7.	Acties en besluiten	29
Bijlage 1 kaders en begrippen Wmo 2015		

Inleiding

Met het vaststellen van de kadernota Wmo 2015 heeft de gemeente gekozen voor gaandeweg ontwikkelen en een zachte landing.

Nu ruim een jaar na de invoering van de nieuwe WMO is het tijd om de balans op te maken. Wat waren destijds onze gedachten bij het vaststellen van de WMO. Het beeld was dat er een groot tekort zou kunnen ontstaan op de uitvoering van de WMO. Dat, om dit te voorkomen, er meer op eigen kracht zou moeten gebeuren, dat meer mensen van algemene voorzieningen gebruik zouden moeten maken en dat we mensen meer in hun eigen kracht zouden moeten zetten al dan niet gesteund door familie, vrienden en bekenden. Dit hele proces zouden we als gemeente moeten aanjagen en door deze “transformatie” zouden de zorgkosten teruggedrongen kunnen en moeten worden.

Wat blijft er nu over van dit beeld na een jaar nieuwe WMO? Eigenlijk onthutsend weinig. De omzetting van AWBZ voorzieningen naar gemeentelijke voorzieningen is eigenlijk vrij soepel verlopen. Samen met Welzijnswerk zijn we erin geslaagd om voor 1 januari 2016 alle voorzieningen om te zetten waarbij we de laatste twee maanden vooral benut hebben voor de administratieve aanpassingen in het systeem. We hebben nu een goed beeld van ons klantenbestand en kunnen nauwkeurige begrotingsprognoses afgeven voor 2016 en de komende jaren.

Het eerste financiële beeld over 2015 laat een fors overschot zien. Dat is niet blijvend. Het beeld van 2016 is al anders. Het overschot is meer dan gehalveerd.

Dan het andere beeld wat er was over de noodzakelijke transformatie, wat resteert daarvan? Daar waar de gedachte leefde dat best veel AWBZ voorzieningen omgezet konden worden naar algemene voorzieningen bleek dat heel erg mee te vallen. Slechts in één situatie kon een substantieel deel van de vraag worden omgezet van AWBZ naar algemeen. De meeste aanvragers bleken al volop gebruik te maken van algemene voorzieningen en van ondersteuning van familie, vrienden en burens. Aan de ene kant verrassend gelet op het algehele beeld voorafgaande aan de invoering van de transitie, aan de andere kant ook weer niet. De gemeente Midden-Drenthe staat al sinds jaar en dag bekend om zijn uitstekende sociale infrastructuur. De stichting Welzijnswerk en haar voorgangers hadden daarvoor al zeer vooruitstrevend beleid neergezet. Samen met de actieve dorpen in onze gemeente is er daardoor organisch een structuur ontstaan die goed werkt. De gemeente vult daarin uitstekend aan met haar beleid en de samenwerking tussen gemeente en instellingen is dan ook zeer hecht.

Feitelijk kun je rustig constateren dat de transformatie bij de Midden-Drentse burger al een flink eind gevorderd is. Helemaal af is iets nooit maar het beeld is niet dat we hier nog grote slagen kunnen slaan.

Waar valt dan wel nog wat te halen? Op dit moment zijn we bezig in het project Welwozo om te bezien in hoeverre de instellingen door middel van samenwerking en specialisatie efficiënter/ goedkoper kunnen gaan werken. In dit traject zien wij nog wel kansen. Samenwerken op diverse terreinen (bijvoorbeeld nachtdiensten), het meer specialiseren in diensten, het zijn allemaal mogelijkheden die kostenbesparend kunnen werken. Daarnaast ontstaan er spontaan initiatieven vanuit de burgerij als bijvoorbeeld Dorpszorg en de Superr in Wijster.

Al deze initiatieven hebben een tweeledig doel, enerzijds meer mensen te laten participeren en anderzijds de zorgkosten te beperken. Op dit soort initiatieven willen wij geen beperkingen leggen, hoe meer hoe beter waarbij we wel steeds kritisch blijven kijken naar de opbrengsten. Opbrengsten niet alleen in financiële zin maar ook in opbrengsten voor mensen.

Wat valt er nog meer te doen? Echt transformeren kun je het niet noemen maar de samenwerking tussen gemeente en Welzijnswerk kan nog een stapje verder gaan. Van een goede samenwerking naar een integrale samenwerking. Dat betekent ook dat we letterlijk in één systeem willen gaan werken en met dezelfde formulieren en rapporten willen gaan werken. De dienstverlening wordt daardoor nog gemakkelijker. Idealiter zouden we de zorgbehoefte zelfs redelijk nauwkeurig kunnen gaan voorspellen. Dat laatste is voorlopig nog niet aan de orde maar blijft wel de stip op de horizon.

Her en der horen we geluiden dat gemeenten allerlei initiatieven ontplooiën op WMO terrein. Mooie verhalen over allerlei nieuwe kansen en mogelijkheden. Die geluiden hebben wij ook gehoord en we hebben dan ook gescreend door het hele land waar initiatieven concreet zijn geworden om hiervan te kunnen leren. Bij navraag blijkt dan vaak dat projecten alleen nog maar op papier staan of eerste gedachtenspinsels zijn. De voorziening Huishoudelijke Hulp 3 blijkt daarvan een mooi voorbeeld, vaak genoemd maar bestaat, voor zover wij kunnen nagaan, nog nergens. Concreet was alleen de prestatie gebonden financiering bij de Huishoudelijke Hulp, die in een aantal gemeenten is ingevoerd.

Met dit laatste willen wij tevens een brug slaan naar datgene waarover wij wel concreet een voorstel zouden kunnen doen. Met uw raad hebben wij destijds een werkconferentie gehouden over de huishoudelijke hulp. Toen leefde nog de gedachte dat er fors op bezuinigd moest worden. Vanuit die gedachte kwam de resultaat financiering in beeld.

Zoals al aangegeven is er geen urgentie meer tot bezuinigen. De vraag is dan ook of algehele invoering van prestatie gebonden financiering nog wel noodzakelijk en gewenst is. De voorkeur van het college gaat er op dit moment nadrukkelijk naar uit om dit niet te doen. Een pilot op dit gebied om te bezien wat de effecten zijn voor de mensen en voor het budget lijkt het college op dit moment het meest verstandig.

Het afgelopen jaar en ook de laatste tijd is de discussie volop gaande over wat wel en niet mag als beleid door gemeenten op het gebied van huishoudelijke hulp. De Centrale Raad voor Beroep heeft daar nu een eerste uitspraak in gedaan. De vraag is dan natuurlijk ook “heeft dat consequenties voor de gemeente Midden-Drenthe”?

In Midden-Drenthe zijn geen voorzieningen afgeschaft. In de onderhavige rechtszaken is dat wel het geval. Wel is er een generieke korting toegepast zonder dat er vooraf een individuele beoordeling heeft plaatsgevonden. Die beoordeling is in een aantal gevallen achteraf gedaan naar aanleiding van bezwaarschriften. Alle huidige besluiten hebben kracht van gewijsde gekregen en zijn in die zin onherroepbaar. Een directe noodzaak om die besluiten te wijzigen is er niet. Er zijn ook nauwelijks klachten over deze handelwijze van de gemeente. Wel is de verwachting dat wanneer inwoners een herzieningsverzoek indienen of inwoners een nieuwe aanvraag doen de gemeente niet voldoende kan motiveren waarom er een generieke korting is toegepast. Het enkele feit dat er bezuinigd dient te worden is daarvoor onvoldoende aanleiding. De verwachting is dat een rechter niet akkoord zal gaan met de gemeentelijke handelwijze. Daarom wordt u als raad voorgesteld om tegemoet te komen

aan de oproep van de staatssecretaris om verantwoordelijkheid te nemen en het beleid en de uitvoering aan te passen door de bezuiniging op HH1 en HH2 terug te draaien. Het terugdraaien van de bezuiniging kan op basis van de uitgaven in 2015, naar verwachting worden opgevangen binnen het budget voor Huishoudelijke Hulp. Doordat de bezuiniging wordt teruggedraaid, is het gebruik van de Huishoudelijke hulp toeslag (Hht) niet meer aan de orde. Het college heeft daarom in de najaarsnota voorgesteld om een gedeelte (€ 50.000) van het beschikbare HHT-budget in 2016 beschikbaar te houden om het terugdraaien van de bezuiniging op HH1 en HH2 te kunnen dekken en de rest (€ 359.600) te laten vrijvallen.

Kijkend naar het totale verhaal is de constatering dat er al flinke stappen gemaakt zijn en dat er op onderdelen nog wat bijgeschaafd kan worden maar dat we al een behoorlijk eind op weg zijn. De gedachte van een notitie met een hoog transformatiegehalte heeft het college dan ook verlaten.

Concreet liggen er twee voorstellen.

- 1) Wilt u binnen de begroting ruimte reserveren voor nieuwe initiatieven?
- 2) Welke richting kiest u voor de toekomst van de Huishoudelijke Hulp?

Uiteraard had het college deze vragen in een kortere notitie kunnen weergeven dan in het stuk wat u nu aangeboden wordt. We hebben er echter bewust voor gekozen alles nog eens goed in perspectief te zetten en u ook mee te nemen in de wijze waarop met de uitvoering wordt omgegaan zodat u als raadslid ook goed wordt meegenomen in dit proces.

Leeswijzer

De indeling van de notitie is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 staan de wettelijke kaders waarbinnen het gemeentelijke Wmo beleid wordt vormgegeven. De meest relevante beleidsstukken, die vanaf 2015 door het college dan wel de gemeenteraad zijn vastgesteld, staan in hoofdstuk 2 middels een korte samenvatting beschreven. In Midden-Drenthe zijn we bezig met de transformatie met behulp van verschillende projecten waaronder Welwozo, Dorpszorg en de pilots “Superrr Wijster” en “Hijken 2025”. In hoofdstuk 3 staan de eerste resultaten vermeld maar ook waar in 2016 door de zorgpartijen afspraken over worden gemaakt. In hoofdstuk 4 staat het gemeentelijk beleid weergegeven en worden twee beleidsvoorstellen aan de raad voorgelegd. Er zijn een aantal belangrijke raakvlakken met andere beleidsterreinen die worden weergegeven in hoofdstuk 5.

In het laatste twee hoofdstukken vindt u een overzicht van de aantallen voorzieningen en een paragraaf waarin de in- en uitgaven worden benoemd. Tot slot worden in een schema de in de nota benoemde acties en raadsvoorstellen vermeld. In de bijlage vindt u, ter ondersteuning en verduidelijking van deze nota, kort samengevat wat de hoofdpunten van de Wmo 2015 zijn.

In de tekst wordt door middel van kaders aangegeven waar we de komende periode aan werken, wat aandachtspunten zijn en waarover beleidsvoorstellen worden voorbereid. Daar waar een uitspraak door de raad wordt verwacht, wordt dit in de tekst benoemd.

Met inwoners, externe partijen en gemeente, geven we inhoud aan de transformatie van de zorg. We zorgen dat alle inwoners zich bewust worden van hun eigen kracht en wat zij zelf kunnen doen om zich zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen redden.

Voor iedereen die het niet redt op eigen kracht alleen, bieden we goede algemene en individuele voorzieningen.

Hoofdstuk 1. Wettelijk kader

In de Wmo staat dat het gemeentebestuur zorg draagt voor maatschappelijke ondersteuning. Artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 geeft de definitie van dit begrip.

In het begrip worden drie prestatievelden genoemd. Dit zijn:

1. het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en het vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;
2. het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving;
3. het bieden van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Eigen kracht

Het versterken van de eigen verantwoordelijkheid ligt ten grondslag aan de Wmo 2015. Eerst kijken we wat de mensen op eigen kracht kunnen doen of wat het sociale netwerk, zoals burens, vrienden en familie kan doen. Als dan blijkt dat alsnog ondersteuning nodig is, komt de gemeente in beeld.

1.1 Overgangsrecht

Alle cliënten die op 1 januari 2015 een indicatie op grond van de AWBZ hadden, zijn voor 1 oktober 2015 gesproken en hebben een heronderzoek op grond van de Wmo gehad. Op 1 januari 2015 is de Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) in werking getreden. Deze is in de plaats gekomen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Via de Wlz wordt zorg geleverd voor mensen die blijvend zijn aangewezen op permanent toezicht of 24-uurs zorg. De zorg wordt geïndiceerd door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) en gefinancierd door de zorgkantoren die vervolgens de uitvoering door gecontracteerde zorgaanbieders laat doen. Op dit moment krijgen cliënten met een indicatie op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) alle individuele voorzieningen (dit zijn rolstoelen, scootmobielen, vervoersvoorzieningen, huishoudelijke hulp en woningaanpassingen) van de gemeente op grond van de Wmo. In de Wmo 2015 en Wlz wordt geregeld dat gemeenten hier, tot een bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip, verantwoordelijk voor blijven.

Hoofdstuk 2. Vastgesteld lokaal beleid

Op 11 december 2014 zijn de Kadernota- en verordening WMO 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Nadien zijn er zowel door de gemeenteraad als door het college diverse besluiten genomen over het WMO beleid in de gemeente Midden-Drenthe.

In deze paragraaf staan in onderstaand schema alle door de gemeenteraad en het college vastgestelde besluiten vanaf december 2014.

Naam beleidsstuk	College/ gemeenteraad, datum besluit	Samenvatting
Invulling huishoudelijke hulp: waar gaan we naar toe en wat doen we in de tussenliggende periode	College, 9 december 2014	Totdat nieuw beleid wordt vastgesteld, is besloten om de omvang van hulp bij het huishouden te verlagen met ingang van 1 maart 2015. Voor HH1 wordt de hulp vastgesteld op 85% en voor HH2 op 95%.
Convenant Beschermd Wonen en Begeleiding Maatschappelijke Opvang	College, 16 december 2014	Centrumgemeente Assen, is door de negen Drentse gemeenten gemandateerd om de taak beschermd wonen en maatschappelijke opvang uit te voeren.
Inzet wijkverpleegkundige	College, 31 maart 2015	De S1 functie is verdeeld over drie gebieden. Onder wijkgericht werken (S1) vallen activiteiten die niet direct zijn te koppelen aan een individueel zorgtraject van een patiënt. Kenmerkend aan S1 is dat het gaat om activiteiten die het medische en sociale domein verbinden, waarbij het bijvoorbeeld kan gaan om deelname aan het sociale wijkteam. Icare voert de S1 functie uit in Smilde, en 't Derkshoes in Beilen en Westerbork. De visie op de rol en positie van de wijkverpleegkundige wordt op een later moment vastgesteld. Vanuit het project Welwozo wordt deze visie verder uitgewerkt.
Samenwerkingsovereenkomst In voor Zorg!	College, 21 april 2015	Het samenwerkingsverband WelWoZo gaat gebruik maken van het ondersteuningsaanbod vanuit het programma In voor Zorg!
Actueel maken van BMO 2015 aan laatste ontwikkelingen	College, 28 april 2015	Het Besluit maatschappelijke ondersteuning is geactualiseerd.
Nota chronisch zieken en gehandicapten 2015-2019 gemeente Midden-Drenthe	Gemeenteraad, 30 april 2015	Omdat de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten is afgeschaft, is een regeling ontwikkeld om chronisch zieken en gehandicapten te compenseren. Het beleid is uitgewerkt in

		de beleidsnota “chronisch zieken en gehandicapten 2015-2019 gemeente Midden-Drenthe” en is ondergebracht bij de portefeuille inkomensondersteuning c.q. Armoedebeleid.
Actualisatie nota Mantelzorgbeleid 2013-2017	Gemeenteraad, 25 juni 2015	Met de vaststelling van de actualisatie nota is de op 30 mei 2013 door de gemeenteraad vastgestelde nota “Mantelzorg en Vrijwillige Ondersteuning 2013-2017” geactualiseerd en aangescherpt.
Cliëntondersteuning 2016	College, 7 juli 2015	Cliëntondersteuning is een belangrijk onderdeel van de toegang. Vanaf 2016 is deze dienstverlening neergelegd bij Welzijnswerk Midden-Drenthe.
Mediation WMO	College, 27 oktober 2015	In dit voorstel is uitgewerkt hoe en wanneer mediation toegepast kan worden in de procedure tot het verkrijgen van een WMO voorziening.
Wmo-raad reactie Ouderenbeleid	College, 1 december 2015	Na afronding van de onderliggende Wmo-nota wordt bezien of er nog een nieuwe Ouderennota nodig is.
Inkoop en samenwerking WMO/ Jeugd in Noord-Midden Drenthe	College, 9 februari 2016	Het college besluit om in te stemmen met de regionale inkoop, met de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo, van Jeugdhulp en Wmo vanaf 2017.
Code verantwoordelijk marktgedrag Thuisondersteuning	College, 23 februari 2016	Het college besluit om de Code verantwoordelijk marktgedrag Thuisondersteuning op dit moment niet te onderschrijven.

Hoofdstuk 3. Transformeren

3.1 Algemeen

Nederland verandert van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. De overheid verwacht van de burgers dat ze zoveel mogelijk voor zichzelf zorgen bijvoorbeeld door te werken, maar ook door te zorgen voor gezinsleden of familie. Deze verandering gebeurt gedoseerd zodat iedereen er langzaam aan kan wennen en zich bewust kan worden wat het betekent voor de eigen situatie.

Deze bewustwording begint bij de overheid. Iedereen die werkt voor de overheid zal moeten uitdragen dat inwoners eerst verantwoordelijk zijn voor zichzelf en dat de gemeente daar ondersteunt waar het echt zelf niet lukt. In Midden-Drenthe zijn we al jaren bezig met deze ontwikkeling en we werken daar nog elke dag aan.

In de Wmo is de zorgplicht vervangen door het compensatiebeginsel en is in de nieuwe Wmo vervangen door de maatwerkregeling.

Hierdoor staat het de gemeente vrij om te bekijken wat een individuele burger nodig heeft om de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Hierbij moet rekening gehouden worden met de individuele omstandigheden en behoeften van een burger (maatwerk). De gemeente kan de daarvoor benodigde voorzieningen naar keuze inrichten. Er kunnen zowel individuele als algemene voorzieningen ingezet worden om de beoogde resultaten te behalen.

Over het algemeen worden gemeenten niet alleen maar gevraagd om Wmo prestatievelden onderling te verbinden maar dit ook te doen met andere beleidsterreinen. Om dit te kunnen realiseren, is de zogenoemde regierol op het terrein van wonen, welzijn en zorg expliciet toegedacht aan gemeenten.

3.2 Transformatie in Midden-Drenthe

In Midden-Drenthe zijn we bezig met de transformatie met behulp van twee projecten en twee pilots namelijk:

- Welwozo
- Dorpszorg
- Hijken 2025
- Superrr Wijster

3.2.1 Welwozo

Binnen het Welwozo is de gemeente de regie voerende organisatie. Het Samenwerkingsverband Welwozo Midden-Drenthe bestaat uit 12 professionele organisaties. Aan tafel zitten de gemeente Midden-Drenthe, Welzijnswerk Midden-Drenthe, de woningcorporaties Woonservice en Actium, zorgpartijen Icare (intramuraal en extramuraal), 't Derkshoes, Interzorg, Zorggroep Drenthe, GGZ Drenthe, Promens Care , BEZINN en het Dorpenoverleg Midden-Drenthe.

Het doel is om te bereiken dat zoveel mogelijk mensen, al dan niet met een hulp -en/ of zorgvraag, in de eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Er is aandacht voor de specifieke eigenheid van elk dorp in Midden-Drenthe met ook aandacht voor de grotere dorpen Beilen, Smilde en Westerbork. Het samenwerkingsverband maakt gebruik van het ondersteuningsaanbod vanuit het programma In voor Zorg! van het ministerie van VWS.

Het jaar 2015 en 2016

In de eerste fase van het project zijn diverse werkgroepen in het leven geroepen als ook een stuurgroep. Er zijn diverse netwerkbijeenkomsten geweest met professionals en zorgaanbieders. Er is geïnventariseerd wat er aan voorzieningen en initiatieven is binnen een aantal dorpen in Midden-Drenthe en er is een “langer zelfstandig wonen 0-meting” uitgevoerd. Bij de inventarisatie en 0-meting is aangesloten bij de gebieden die horen bij de “oude” gemeenten Smilde, Beilen en Westerbork.

In 2016 willen we stimuleren dat de zorgpartijen binnen Welwozo afspraken maken over:

- een afgestemd voorzieningen aanbod
- een doorlopend aanbod dagbesteding/ dagopvang
- een gezamenlijke nachtdienst en
- de inzet van de wijkverpleegkundige.

Welzijnswerk Midden-Drenthe is gestart met een activerend behoefte onderzoek in Westerbork en daarop volgend in Smilde en Beilen. Het is een onderzoek naar de huidige en toekomstige behoefte op het gebied van wonen en welzijn met als doel zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. Juist hier kunnen verbindingen gelegd worden met het project Dorpszorg.

3.2.2 Dorpszorg

Dorpszorg is een vervolg op het project “Dorpen centraal” en richt zich op de gevolgen van de transitie voor het platteland. In het project wordt onder andere rekening gehouden met de vergrijzing en ontgroening. Dit zal op langere termijn meer ouderen met een zorgvraag betekenen. Maar bijvoorbeeld ook dat voorzieningen en diensten voor niet-mobiele burgers moeilijker bereikbaar kunnen zijn. Ook zal een groter beroep gedaan worden op het netwerk van inwoners met een zorgvraag.

Door de genoemde ontwikkelingen ontstaan in de dorpen van Midden-Drenthe met name vragen hoe zorg in het dorp gerealiseerd kan blijven en hoe formele en informele zorg kunnen samenwerken. Zodat bewoners met een zorgvraag op gebied van welzijn, wonen en zorg langer in hun dorp/ streek kunnen blijven wonen.

Het Dorpenoverleg Midden-Drenthe, de gemeente Midden-Drenthe, het dubbel lectoraat ‘Duurzame innovatie van de regionale kenniseconomie’ van Stenden Hogeschool/Alfa-college en Welzijnswerk Midden-Drenthe werken samen met bewoners in het project “Dorpszorg”. De kernvraag is dat al deze partijen en andere partijen de zorg in kleine dorpen op een goede manier in gezamenlijkheid kunnen organiseren door het ontwikkelen van “Dorpszorg”. Het gaat om nieuw effectieve vormen en verbindingen tussen professionele en informele zorg (zorg door familie, buren, bekenden) voor mensen met een zorgvraag.

Het jaar 2015 en 2016

In 2015 hebben zes dorpen (Hooghalen, Zwiggelte, Beilervaat, Elp/ Zuidveld, Witteveen en de Broekstreek) dorpsanalyses uitgevoerd. De dorpen hebben zelf aangegeven wat en hoe men het project Dorpszorg willen vormgeven. Uitkomsten hiervan boden handvatten voor concrete actiepunten. Tijdens het project zijn de dorpen samengebracht met de partners uit het gemeentelijk Welwozo. In 2015 zijn de eerste twee projectactiviteiten “bewustwording en activering” en “zorgend vermogen van een dorp in kaart brengen” succesvol uitgevoerd.

De laatste twee projectactiviteiten “projectontwikkeling in de dorpen” en “afronding en beschrijving” vragen nog wat meer tijd. Onderwerpen waar onder andere aandacht voor is, zijn glasvezelkabel en of de huizen toegerust zijn op de toekomst. De financiering van het project is opgenomen in het budgetcontract van Welzijnswerk Midden-Drenthe en loopt door tot eind 2016.

3.2.3 Pilot Hijken

Het college heeft een tijdje geleden besloten om te kijken of er een pilot mogelijk is op het brede terrein van de relatie tussen lokale samenleving en lokale overheid.

De verhouding tussen overheid en samenleving verandert, de overheid doet een stap terug en verwacht meer van de samenleving zelf. Tegelijk verandert ook de rol van de overheid zelf: meer samen met de samenleving doen, meer als partner dan voorheen.

De pilot gaat over de vraag: hoe ziet dat er dan concreet uit in 2025? Het is de bedoeling om daar samen met een dorp (Hijken) en een wijk (nog nader te bepalen) naar te kijken.

Op dit moment is het project nog in de opstartfase: gemeente, Dorpsbelangen Hijbel en Welzijnswerk en het Dorpenoverleg Midden-Drenthe inventariseren de mogelijke onderwerpen en gaan daarin een keuze maken.

Zeker is wel al dat ook in deze pilot onderwerpen aan de orde komen die op het terrein van de Wmo liggen of daar raakvlakken mee hebben. Als dat aan de orde is, wordt gezorgd voor goede dwarsverbanden.

3.2.4 Pilot “Superrr Wijster”

Vanaf december 2007 is de buurtwinkel de Superrr (onderdeel van Support&Co) in haar huidige vorm gevestigd in Wijster. In de winkel zijn bijstandsgerechtigden aan het werk in combinatie met mensen met een verstandelijke beperking die op basis van een PGB (voorheen AWBZ, nu WMO) daar aan het werk zijn.

In het begin lag de nadruk vooral op reïntegratie. Nu richten de trajecten zich voornamelijk op participatie waar de expertise van de winkel dan ook meer ligt dan op het vlak van reïntegratie. De hoofddoelstelling is de leefbaarheid en participatie van het dorp vergroten. In eerste instantie worden bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt ingezet. De bedoeling van de pilot is dat gaandeweg meer WMO-geïndiceerden ingezet gaan worden in het kader van dagbesteding (begeleiding groep).

In het tweede kwartaal van 2016 wordt de pilot geëvalueerd en worden keuzes over het vervolg gemaakt.

3.3 Stimuleringsfonds

Om ook in de toekomst verzekerd te zijn van kwalitatief goede en betaalbare zorg zijn innovaties van groot belang. Wij vinden het belangrijk ruimte te kunnen bieden aan nieuwe initiatieven die tot doel hebben om de leefbaarheid en vitaliteit op het gebied van welzijn, cultuur, gezondheid te verbeteren. Of initiatieven die de sociale samenhang bevorderen.

Het idee achter het stimuleringsfonds is dat ruimte voor initiatieven een preventieve werking heeft en dat op een later moment minder beroep op maatwerkvoorzieningen van de gemeente nodig zijn.

Raadsbesluit: Binnen het budget dat beschikbaar is voor begeleiding, wordt een bedrag van € 100.000,- gereserveerd voor nieuwe initiatieven door middel van het instellen van een stimuleringsfonds.

Nadat de raad heeft besloten om een stimuleringsfonds in te stellen, worden de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit het fonds nader uitgewerkt in door het college vast te stellen beleidsregels.

Hoofdstuk 4. Gemeentelijk beleid

4.1 Algemeen

In de Wmo is bepaald dat de gemeente de regie heeft over de uitvoering van de wet. Aan die regierol wordt concreet invulling gegeven door plannen vast te stellen die richting geven aan de maatschappelijke ondersteuning. In hoofdstuk 2 heeft u kunnen lezen wat het college en de raad tot dusver heeft besloten om in Midden-Drenthe richting te geven aan de uitvoering van de Wmo. Een afspraak die in september 2015 is gemaakt, is dat er een aantal raadsleden betrokken worden bij de voorbereiding van het Wmo beleid, oftewel de “pilot Wmo”. Dit heeft erin geresulteerd dat we met elkaar hebben vastgesteld dat het belangrijk is dat de gemeenteraad goed geïnformeerd wordt over hoe de zorg ervaren wordt. Daarnaast is een terugkoppeling over feitelijke zaken, zoals het bereik, van belang. Bijvoorbeeld of alle burgers die geïndiceerd zijn voor bepaalde zorg, deze zorg ook daadwerkelijk hebben afgenomen. Meer informatie over de gemaakte afspraken die zijn voortgekomen uit de pilot Wmo vindt u in paragraaf 4.7 van dit hoofdstuk.

Welzijnswerk Midden-Drenthe, voortgekomen uit een fusie tussen de stichting Welzijn Midden Drenthe en de stichting Welzijn Ouderen, heeft in 2013 een vliegende start gemaakt. Tijdens de fusie zijn twee culturen samengebracht, een proces dat aandacht heeft gevraagd maar heeft geleid tot een krachtige en professionele welzijnsstichting. Welzijnswerk ondersteunt de fijnmazige sociale infrastructuur die we in Midden-Drenthe in de loop van de jaren hebben opgebouwd.

Midden-Drenthe is een gemeente met een goed sociaal beleid en dat willen we graag blijven. De Wmo-raad in Midden-Drenthe is zeer betrokken en zet zich al jaren in om vanuit hun kennis en kunde de belangen van inwoners op het gebied van welzijn, wonen en zorg te behartigen. De Wmo raad is er om de gemeente gevraagd en ongevraagd te adviseren over beleid en beleidsuitvoering van de Wmo wat zeer wordt gewaardeerd.

Inwoners van de gemeente kunnen aanspraak maken op drie soorten voorzieningen namelijk:

- een algemene voorziening
- een maatwerkvoorziening
- algemene maatregelen

Voordat een maatwerkvoorziening in beeld komt, moet de burger via dan wel eigen kracht en-/ of met behulp van algemene voorzieningen geprobeerd hebben zijn of haar vraag op te lossen. Welzijnswerk kan samen met de burger kijken waar behoefte aan bestaat. Daarbij wordt eerst gekeken wat iemand zelf kan en vervolgens of er iemand in de omgeving kan helpen. Daarnaast wordt bekeken of er misschien voorzieningen zijn waar gebruik van gemaakt kan worden. Ook dan geldt dat eerst wordt gekeken of de vraag kan worden opgelost door het inzetten van een algemene voorziening. Lukt dit niet en het lijkt erop dat een maatwerkvoorziening nodig is, dan kan hij of zij zich melden bij de gemeente.

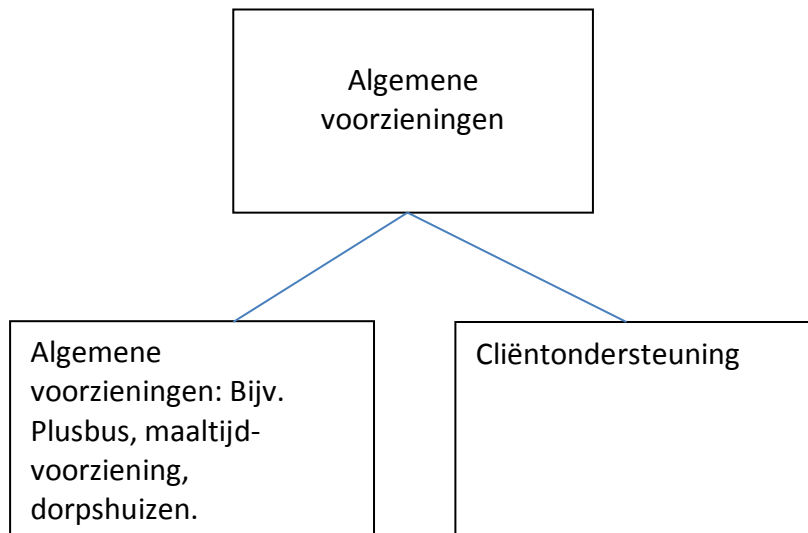
In 2016 wordt in een notitie uitgewerkt welke teams en overlegvormen binnen het sociaal domein actief zijn. Daarin wordt ook de Wmo-toegang nader uitgewerkt en ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

Hieronder staat per voorziening dan wel algemene maatregel in hoofdlijnen wat we in Midden-Drenthe doen en voornemens zijn om te gaan doen.

4.2 Algemene voorzieningen

Algemene voorzieningen zijn toegankelijk voor alle inwoners van een gemeente. Algemene voorzieningen zijn bijvoorbeeld de plusbus, maaltijdvoorziening, ondersteuning van vrijwilligers, maar ook cliëntondersteuning is een algemene voorziening. De dorpshuizen zijn ook algemene voorzieningen die voor alle inwoners toegankelijk zijn.

Een dorpshuis draagt bij aan het voorzieningenniveau in de dorpen en heeft een belangrijke spilfunctie voor de leefbaarheid en de sociale samenhang in het dorp. In het onderstaande overzicht ziet u waar de algemene voorzieningen uit bestaan.

In 2015 werd uit gesprekken met inwoners, Welzijnswerk Midden-Drenthe en medewerkers van de arrangemententeams duidelijk dat de meeste inwoners die uiteindelijk een aanvraag voor een maatwerkvoorziening indienen, al het mogelijke om zich zelf te redden al hebben gedaan. Bijvoorbeeld alle hulp in de eigen omgeving wordt al benut.

Maar het komt ook voor dat er gewoon geen mogelijkheden in de omgeving zijn. Inwoners met vragen kunnen terecht bij Welzijnswerk Midden-Drenthe in de dorpen Beilen, Smilde en Westerbork.

Bereikbaarheid en weten waar je terecht kunt met vragen en voor advies, zijn belangrijke thema's in 2016.

4.2.1 Cliëntondersteuning

Gemeenten dienen cliëntondersteuning met ingang van de nieuwe Wmo 2015 opnieuw vorm te geven.

Het doel van cliëntondersteuning is om de cliënt wegwijs te maken op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning en hem te versterken in het benutten van zijn eigen kracht. Dit doel bereiken we door het beschikbaar stellen van informatie, advies en korte ondersteuning. Per januari 2016 is Welzijnswerk Midden-Drenthe de functie cliëntondersteuning gaan uitvoeren. Daarvoor werd cliëntondersteuning verzorgd door MEE. Om de expertise van de consultants van MEE te behouden, is in elk geval een consultant, vanuit MEE in dienst genomen bij Welzijnswerk Midden-Drenthe voor een periode van drie jaar.

De cliënt kan bij het Welzijnswerk terecht voor ondersteuning in de vorm van informatie, advies en korte ondersteuning.

Bijvoorbeeld als de cliënt niet goed weet waar hij of zijn terecht kan met een bepaalde vraag op het gebied van wonen, welzijn en zorg, dan kan iemand van Welzijnswerk Midden-Drenthe de cliënt verder op weg helpen. Een ander voorbeeld. Als een aanvraag op grond van bijvoorbeeld de Wet langdurige zorg (Wlz) wordt afgewezen en dit is niet terecht. Dan kan de cliënt, vanuit de functie cliëntondersteuning, ondersteuning krijgen bij het indienen van een bezwaar bij het CIZ. Ook als hulp nodig is bij een bezwaarschrift richting de gemeente, kan hulp via de functie cliëntondersteuning verkregen worden.

Aandachtspunt bij de cliëntondersteuning blijft het gezamenlijk waarborgen van de onafhankelijke positie van Welzijnswerk Midden-Drenthe.

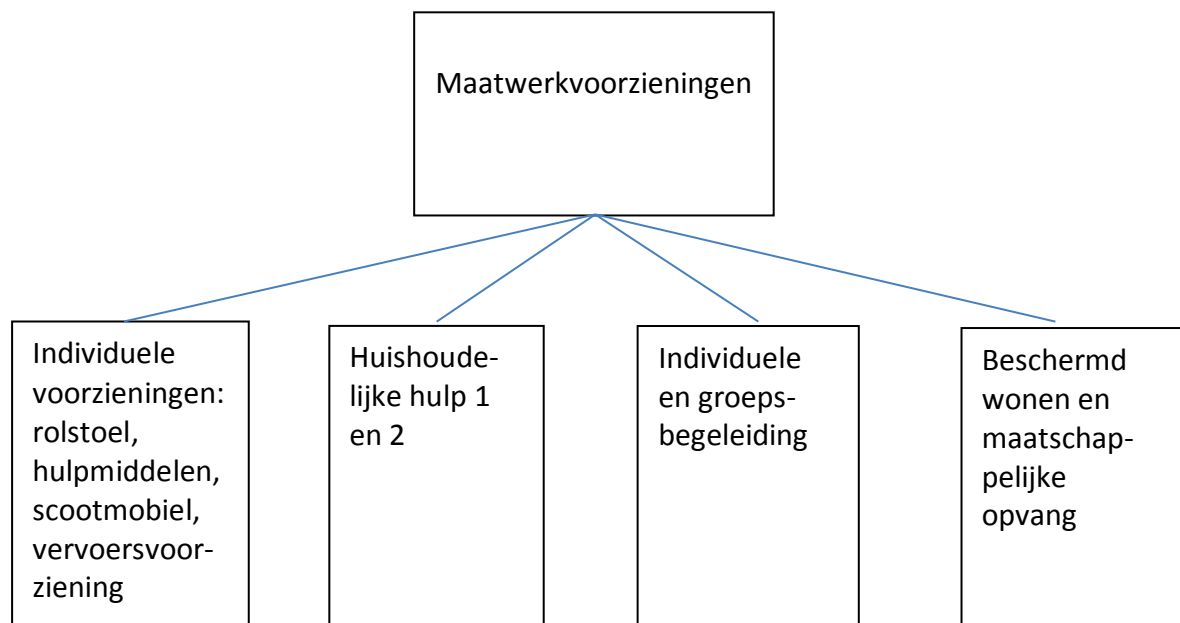
4.3 Maatwerkvoorzieningen

4.3.1 Algemeen

Het college is verantwoordelijk voor het bieden van maatwerkvoorzieningen ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie. Dat is voor:

- “Mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem”;
- “mensen die, al dan niet in verband met risico’s voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, de thuissituatie hebben verlaten.

In het onderstaande overzicht staat wat onder maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wmo wordt verstaan.

De Wmo-consulent gaat dan vervolgens in gesprek met de burger. Dit gesprek heet ook wel het keukentafelgesprek. Burgers kunnen zich laten ondersteunen bij dit gesprek. Het doel van het gesprek is om voor iedere individuele burger tot passende oplossingen te komen. De specifieke situatie van de burger komt uitgebreid aan bod: Hoe ziet zijn leven eruit, wat is precies de vraag, wat wil hij daarmee bereiken, hoe ziet de dag eruit, hoe is de inkomenspositie, hoe ziet het netwerk eruit, hoe zijn de contacten in de buurt. Het aanbod is niet het uitgangspunt, maar de vraag. Er wordt breed gekeken naar de specifieke situatie van de burger om te bepalen wat iemand nodig heeft.

In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Midden-Drenthe 2015-2 (BMO 2015-2) staan de beleidsregels uitgewerkt die voor de behandeling van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening worden gebruikt.

Dat zijn aanvragen voor hulpmiddelen, woningaanpassingen, rolstoelen of vervoersmiddelen (individuele voorzieningen), maar ook maatwerkvoorzieningen in de vorm van een dienst zoals huishulp, begeleiding en respijtzorg. In dit besluit is ook geregeld dat we voor de vaststelling van de omvang van hulp bij het huishouden het “protocol gebruikelijke zorg” en het “protocol huishoudelijke zorg” van het CIZ gebruiken. Er worden geen uren geïndiceerd voor het doen van boodschappen.

4.3.2 Individuele voorzieningen

De gemeenteraad heeft op 25 april 2013 de, op dit moment nog steeds vigerende, kadernota “individuele voorzieningen” vastgesteld. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulpmiddelen, scootmobielen, handbewogen rolstoelen en vervoersvoorzieningen.

Er is op dit moment geen aanleiding om het beleid omtrent de individuele voorzieningen te wijzigen.

4.3.3 Individuele - en groepsbegeleiding (voormalige AWBZ taken)

Het team WMO heeft een cursus begeleiding gehad en indiceert op basis van hetgeen geleerd in de cursus. Het gaat om hulp in het dagelijks leven om zelfstandig te kunnen leven. Dit kan individuele hulp zijn of in een groep (dagbesteding).

We hebben alle cliënten met een AWBZ indicatie gesproken voor 1 oktober 2015. Deze cliënten hebben allemaal een herindicatie gehad. Daarmee lopen we voor op diverse andere gemeenten die het niet is gelukt om de herindicaties op tijd uit te voeren.

4.3.4 Beschermd wonen en maatschappelijke opvang (voormalige AWBZ taken)

Voor beschermd wonen is tussen Rijk en VNG afgesproken om net als bij maatschappelijke opvang te werken met centrumgemeenten. Er is geen termijn verbonden aan deze afspraak. Als de constructie wordt beëindigd, blijft de samenwerkingsverplichting uit de wet verplicht. Er zijn centrumgemeenten aangewezen. Voor gemeente Aa en Hunze, Assen, De Wolden, Hogeveen, Meppel, Noordenveld, Tynaarlo, Westerveld en Midden-Drenthe is Assen de centrumgemeente.

Het college heeft een nieuw convenant afgesloten per 1 januari 2016. De geldigheid van het convenant is een jaar met de mogelijkheid van verlengen met een jaar. De wmo-consulenten gaan zelf de aanvragen voor beschermd wonen indiceren. Na de indicatie wordt het advies toegestuurd aan de centrum gemeente Assen.

Vervolgens neemt de centrumgemeente het besluit conform het advies van de gemeente Midden-Drenthe.

In het derde kwartaal van 2016 zal het college een besluit nemen over het beleid en de uitvoering vanaf 1 januari 2017.

4.3.5 Huishoudelijke hulp

In de loop van het jaar 2016 moet het college besluiten nemen ten aanzien van de inkoop van het aanbod huishoudelijke hulp 2017 en 2018. De reden hiervoor is dat de

inkoopafspraken niet langer verlengd kunnen worden en er opnieuw huishoudelijke hulp ingekocht moet worden.

Akkoord over maatregelen langdurige zorg en ondersteuning

Staatssecretaris van Rijn heeft samen met FNV, CNV en de VNG een gezamenlijke aanpak afgesproken voor langdurige zorg en ondersteuning en verantwoord marktgedrag.

Het gaat om maatregelen die de kwaliteit van de zorg en ondersteuning in de thuissituatie voor cliënten waarborgen.

Huishoudelijke hulptoeslag (Hht)

Onze gemeente heeft in 2014 bij het ministerie SZW een aanvraag voor Hht ingediend. De aanvraag is toegekend voor de jaren 2015 en 2016. De Hht is bedoeld om zoveel mogelijk werkgelegenheid te behouden die verloren is gegaan met het verminderen van de omvang van de Huishoudelijke Hulp. In Midden-Drenthe kunnen personen waarbij de omvang van de maatwerkvoorziening Hulp bij het huishouden is versoberd, aanvullende diensten kopen om het “gat” op te vullen. Ook is de regeling opengesteld voor overbelaste mantelzorgers. Doordat de bezuiniging wordt teruggedraaid, is het gebruik van de regeling niet meer aan de orde. Het ontstane “gat” wordt immers gedicht en er ontstaat weer meer werkgelegenheid.

In de nog te ontwikkelen nota respijtzorg komen de mogelijkheden van de overbelaste mantelzorger aan bod.

Lokale vertaling werkconferentie en akkoord

In Midden-Drenthe is tijdens de werkconferentie uitgesproken dat er positief wordt gedacht over resultaat gerichte financiering van HH. Bij het inkopen van zorg op basis van resultaten, betekent dit dat niet langer de inzet van uren centraal staat, maar het te behalen resultaat (bijvoorbeeld een schoon en leefbaar huis, verzorging van kleding/ linnengoed en regie op het huishouden en kortdurend advies).

Resultaatgericht inkopen vraagt om een zorgvuldige en uitgebreide uitwerking. Dit is niet eenvoudig en kost veel tijd om samen met zorgaanbieders uit te werken. Het is niet voldoende om alleen af te spreken dat bijvoorbeeld een schoon en leefbaar huis geleverd wordt. Een bijkomend aandachtspunt is dat controle of goede zorg wordt geleverd, moeilijk is als niet heel concreet is bepaald wat “goede zorg” zou moeten zijn.

Dit alles en het feit dat er geen financiële druk ligt maar juist ruimte is ontstaan (zie paragraaf 6.2), maakt dat een keuze gemaakt moet worden over welke insteek de komende twee jaar wordt gekozen.

De keuzemogelijkheden die er zijn, zijn de volgende:

1. We continueren het huidige beleid zonder aanpassingen.
2. We draaien de bezuiniging ten aanzien van Huishoudelijke Hulp 1 terug (schoonmaakwerkzaamheden)
3. We draaien de bezuiniging ten aanzien van Huishoudelijke Hulp 2 terug (schoonmaakwerkzaamheden en regie over het huishouden)
4. We draaien de bezuiniging ten aanzien van HH1 en HH2 terug.

Per keuze is globaal in beeld gebracht wat de meerkosten zijn. De kosten staan vermeld in het schema op de volgende pagina.

keuzemogelijkheid	Zorg in natura	PGB	Totale kosten
Keuze 1. Continueren huidig beleid	-	-	-
Keuze 2. Terugdraaien bezuiniging HH1	224.000	16.500	240.500
Keuze 3. Terugdraaien bezuiniging HH2	62.200	3.600	65.800
Keuze 4. Terugdraaien bezuiniging HH1 en HH2	286.200	20.100	306.300

De Centrale Raad van Beroep (verder: CRvB) heeft op 18 mei jl. uitspraak gedaan in drie zaken over huishoudelijke hulp op grond van de Wmo 2015 en één uitspraak in een zaak op grond van de Wmo 2007. Naar aanleiding van deze uitspraken zijn een aantal herzieningsverzoeken bij de gemeente Midden-Drenthe ingediend. Deze herzieningsverzoeken hebben betrekking op de bezuiniging in 2015. Na een juridische toets van het gemeentelijk beleid ten aanzien van HH blijkt dat bezwaar- en beroepsprocedures op basis van het huidige beleid HH geen stand kunnen houden.

Mede hierdoor en op basis van de uitspraken wil de gemeente Midden-Drenthe tegemoet komen aan de oproep van de staatssecretaris om verantwoordelijkheid te nemen en het beleid en de uitvoering aan te passen door de bezuiniging op HH1 en HH2 terug te draaien per 1 november 2016.

Daarnaast vinden we het in Midden-Drenthe van belang om huishoudelijke hulp in de vorm van een maatwerkvoorziening op grond van de Wmo te blijven bieden. De huishoudelijke hulp bij de inwoners thuis zorgt niet alleen voor een schoon en leefbaar huis, maar is ook belangrijk om een sociaal isolement te voorkomen en om te signaleren. Door op tijd te signaleren en actie te ondernemen kan op langere termijn duurdere zorg worden voorkomen.

Banen in de thuiszorg zijn banen waarbij relatief weinig opleiding noodzakelijk is. Dit soort banen zijn schaars en de afgelopen jaren zijn er regelmatig uitkeringen beëindigd omdat een van beide partners werk in de zorg vond. Het mes snijdt daarbij aan twee kanten, meer hulp en minder uitkering.

Resultaat gericht inkopen blijft tot de mogelijkheden behoren, maar het kost meer tijd en aandacht om te onderzoeken of en hoe we het in Midden-Drenthe willen invoeren. Een ombuiging van prestatiegericht inkopen naar resultaatgericht inkopen vraagt een zorgvuldige voorbereiding en betekent een verandering voor de cliënten, zorgaanbieders en werkwijze van de gemeente.

Via een of meerdere pilots willen we gaan onderzoeken hoe we resultaatgerichte financiering het beste vorm kunnen geven en wat het oplevert voor zowel de cliënt, de zorgaanbieders als de gemeente. We nemen daar de tijd voor in 2017 en 2018.

Financieel gezien kan het terugdraaien van de bezuiniging, op basis van de uitgaven in 2015, naar verwachting worden opgevangen binnen het budget voor Huishoudelijke Hulp. In de tabel hieronder is dit inzichtelijk gemaakt.

WmoHH	2015	2016	2016	2017	2017
	<i>werkelijk</i>	<i>begroot</i>	<i>verwachting</i>	<i>begroot</i>	<i>verwachting</i>
Uitkering Wmo HH	3.004.823	3.180.839	3.004.823	3.372.874	3.073.223
<i>effect index</i>			68.400		-
<i>effect terugdraaien bezuiniging</i>			50.000		300.000
Uitkering Wmo PGB	198.072	200.000	198.072	310.722	198.072
Uitkering Wmo ZIN + PGB	3.202.895	3.380.839	3.321.295	3.683.596	3.571.295
HHT-budget			409.600		
<i>effect terugdraaien bezuiniging</i>			50.000		
saldo			359.600		

De werkelijke uitgaven in 2015 bedroegen € 3.2 miljoen. Voor 2016 en 2017 zijn deze uitgaven bij gelijkblijvend volume € 68.400 hoger als gevolg van de prijsindex (in 2017 is sprake van vaste prijzen). Omdat de bezuiniging per 1 november 2016 wordt teruggedraaid is in 2016 sprake van € 50.000 hogere uitgaven en in 2017 € 300.000.

In de najaarsnota stelt het college voor om een gedeelte van het beschikbare HHT-budget in 2016 beschikbaar te houden om de hogere uitgaven door het terugdraaien van de bezuiniging op HH1 en HH2 te kunnen dekken. Hiervoor is naar verwachting € 50.000 benodigd. Het grootste deel (€ 359.600) van de HHT-budget kan daarmee vrijvallen.

Door het huidige beleid voort te zetten, creëren we rust en continuïteit van zorg. In 2018 evalueren we en geven we onze visie voor de toekomst verder vorm.

In het akkoord met het Rijk wordt gesproken over nieuwe functies op het raakvlak tussen huishoudelijke hulp, begeleiding en persoonlijke verzorging. Hierover zal de komende twee jaar meer duidelijk worden. Deze ontwikkeling nemen we tevens mee in de ontwikkeling van een visie op huishoudelijke hulp in de toekomst.

Raadsbesluit:

Per 1 november 2016 draaien we de bezuiniging op HH1 en HH2, die in 2015 is ingevoerd, terug.

Verder blijft het huidige beleid in 2017 en 2018 in stand.

4.4 Algemene maatregelen

Het college moet algemene maatregelen treffen om mantelzorg en vrijwilligerswerk te bevorderen en mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen.

4.4.1 Mantelzorgbeleid en respijtzorg

Het eerste beleidsplan "Mantelzorg en vrijwillige Ondersteuning 2013-2017" is op 30 mei 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. Onlangs is de nota "Actualisatie nota Mantelzorgbeleid 2013-2017" vastgesteld, omdat het beleid waar nodig is geactualiseerd en aangescherpt. Er zijn acties benoemd.

Een van de doelstellingen is om (jonge) mantelzorgers te ontzien, te ondersteunen en waar mogelijk te versterken en verlichten.

Welzijnswerk Midden-Drenthe doet in 2016 een onderzoek naar mogelijke vormen van waardering en erkenning van mantelzorgers. Hiervoor is extra geld beschikbaar gesteld in 2015 en 2016.

Welzijnswerk houdt bij in hoeverre jonge mantelzorgers via intermediairs worden bereikt en deel hebben genomen aan activiteiten met lotgenoten. Ook vanuit de arrangementen teams is er extra aandacht voor de jonge mantelzorgers sowieso bij het voeren van de keukentafelgesprekken. Mantelzorgers kunnen voor ondersteuning en advisering terecht bij Welzijnswerk Midden-Drenthe via het Contactpunt Mantelzorg Midden-Drenthe.

Bij de vaststelling van de “Actualisatienota Mantelzorg 2013-2017” in juni 2015 is door de gemeenteraad van Midden-Drenthe ook afgesproken dat de gemeente met een aanvullende notitie over respijtzorg komt. Enerzijds met als doel om meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden voor respijtzorg en anderzijds om na te gaan welke behoeften aan respijtzorg er bij onze mantelzorgers in de gemeente leven. Het blijkt dat respijtmogelijkheden niet bij iedereen bekend zijn. Daarom wordt ingezet op regelmatige inzet van communicatiemiddelen om de mogelijkheden van respijtzorg in Midden-Drenthe meer kenbaar te maken. Er is tevens aandacht voor de koppeling tussen formele en informele zorg. De verwachting is dat er meer behoefte aan zorgvrijwilligers zal komen.

Om de zorgvrijwilligers te ondersteunen heeft Welzijnswerk in mei 2015, naast de budgetsubsidie, een projectsubsidie voor scholing en vervoerskosten van zorgvrijwilligers gekregen voor een periode van 2 jaar. In mei 2016 wordt het eerste jaar geëvalueerd.

In het eerste kwartaal van 2017 wordt een beleidsnota respijtzorg ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

4.4.2 Vrijwilligersbeleid

Er zijn met ingang van 1 januari 2016 voor vier jaar budgetafspraken met Welzijnswerk Midden-Drenthe gemaakt. Een van de kerntaken van Welzijnswerk is “Vrijwilligers en mantelzorgers”.

Het doel is: Faciliteren, adviseren en ondersteunen van vrijwillige inzet en mantelzorg; daarbij is het behoud en stimuleren van vrijwillige inzet voor de toekomst van groot belang.

Onderwerpen waar in het toekomstige vrijwilligersbeleid aandacht aan besteed moet worden zijn het vinden van nieuwe vrijwilligers. Dit is een uitdaging. Veel vrijwilligers van nu zijn de wat oudere inwoners die, vroeger dan tegenwoordig, met pensioen zijn gegaan. Als deze vrijwilligers te oud voor vrijwilligerswerk worden, is er niet eenzelfde groep vrijwilligers beschikbaar die het over kan nemen. De meeste mensen moeten tegenwoordig langer doorwerken en zijn daardoor minder beschikbaar voor vrijwilligerswerk. Ook blijkt dat er wel vrijwilligers zijn te vinden voor korte klussen. Het blijkt veel lastiger om iemand te vinden voor structureel vrijwilligerswerk.

Door jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk, zijn ze er als ze ouder zijn, meer bekend mee en zullen ze sneller vrijwilligerswerk gaan doen. Hiervoor was oorspronkelijk de “maatschappelijk stage” bedoeld die al een tijdje niet meer wettelijk verplicht is, maar die in Midden-Drenthe nog wel wordt uitgevoerd.

Doordat steeds meer van vrijwilligers wordt gevraagd, moet duidelijk zijn waar de grens ligt tussen vrijwilligerswerk en betaald werk.

Er is op dit moment geen aanleiding om het huidige vrijwilligersbeleid te herzien.

4.5 Eigen bijdrage

In de kadernota WMO 2015 is vastgelegd dat we de maximale eigen bijdrage vragen. In het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning 2015-2 (BMO 2015-2) zijn de uitvoeringsregels omtrent de eigen bijdrage vastgelegd.

De VNG vraagt aandacht voor de hoogte van de eigen bijdrage Wmo in relatie tot signalen dat mensen stoppen met bijvoorbeeld de begeleiding. In Midden-Drenthe kennen we op dit moment geen concrete situaties waarin voorkomt dat inwoners stoppen met de zorg of zorg vermijden als gevolg van de eigen bijdrage. Wij vinden het belangrijk dat de inwoners van Midden-Drenthe de zorg krijgen die nodig is. De eigen bijdrage mag het gebruik van zorg niet in de weg staan.

Aandachtspunt is dat we alert zijn en blijven op situaties waarin zorg wordt gestopt of vermeden als gevolg van de hoogte van de eigen bijdrage. Bij het keukentafelgesprek is de eigen bijdrage altijd onderwerp van gesprek. Concreet gaan we bijhouden welke inwoners zorg stop zetten en nemen we nadien contact op om te verifiëren of daadwerkelijk geen zorg meer nodig is.

4.6 Zorg in natura of persoonsgebonden budget

Het persoonsgebonden budget (PGB) en de maatwerkvoorziening in natura zijn gelijkwaardige alternatieven. De client heeft altijd de keuze tussen zorg in natura of een PGB. Om een PGB te kunnen krijgen moet de cliënt onder andere in staat zijn om het PGB te beheren. In de verordening Wmo 2015 en het BMO 2015-2 staan de voorwaarden voor het verstrekken van een PGB uitgewerkt.

4.6.1 PGB

Zoals aangegeven kan de cliënt verzoeken om een PGB (artikel 2.3.6 lid 1 Wmo 2015). Vanuit de praktijk blijkt dat er behoefte bestaat aan nadere regels ten aanzien van het verstrekken van een PGB.

Een PGB moet functioneel zijn, regie voor een cliënt betekenen en van meerwaarde zijn als het wordt vergeleken met zorg in natura. Als een PGB voor individuele begeleiding wordt aangevraagd, dan moet via een stappenplan een te bereiken doel benoemd worden. Dit maakt het tevens mogelijk om te controleren of het PGB goed besteed wordt. Ook zullen de controle mogelijkheden aangescherpt moeten worden.

Als cliënten moeite hebben met het beschrijven van het doel en stappenplan kan cliëntondersteuning vanuit het Welzijnswerk worden ingeschakeld. Indien nodig kan de hulp van andere organisaties, bijvoorbeeld een arts, worden ingeschakeld. Als in het ondersteuningsplan niet voldoende inzichtelijk wordt wat het doel is en hoe dit doel wordt bereikt, is het verstrekken van een PGB niet mogelijk en zal zorg in natura de aangewezen zorg zijn.

In 2016 gaan we het PGB beleid evalueren en verder onderzoeken wat de mogelijkheden van verbetering van het PGB beleid zijn. In navolging hiervan zullen beleidsvoorstellen worden geformuleerd.

4.7 Pilot Wmo

De gemeenteraad wil graag meer informatie over bijvoorbeeld het bereik van de zorg. Zoals al eerder als voorbeeld is vermeld: Als er een indicatie door de gemeente is gegeven, wordt er dan ook daadwerkelijk gebruik van gemaakt?

In een gesprek met twee gemeenteraadsleden is afgesproken dat we een klanttevredenheidsonderzoek gaan uitvoeren. Het onderzoek is bedoeld om de ervaringen van de inwoners te peilen en om informatie in te winnen waar we op kunnen voortborduren bij het verder vormgeven van het Wmo beleid. Vanuit de “pilot Wmo” wordt de gemeenteraad, via de raadscommissie Zorg en Welzijn, betrokken bij het verder vormgeven van het proces van het klanttevredenheidsonderzoek. In elk geval zullen, via de raadsleden die zijn betrokken bij de pilot Wmo, de vragen voor het onderzoek worden geformuleerd. Via een extern onderzoeksbureau, wordt het onderzoek verder vormgegeven.

In 2016 wordt een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd als onderdeel van de pilot Wmo.

4.8 Inkoop

4.8.1 Algemeen

Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om per 1 januari 2017 de inkoop van jeugd en Wmo gezamenlijk te doen met de gemeenten in Noord-Midden Drenthe. Dit zijn Assen, Tynaarlo, Noordenveld, Aa en Hunze en Midden-Drenthe. Binnen de afspraken die zijn gemaakt, is er ruimte voor het maken van eigen beleidskeuzes. Bij het maken van afspraken over de inkoop wordt er in elk geval rekening mee gehouden dat bestuurders van zorgorganisaties niet meer mogen verdienen dan de Balkenendenorm (Wet normering topinkomens).

4.8.2 Huishoudelijke hulp

In 2013 hebben de gemeente De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Westerveld en Midden-Drenthe, ook wel de regio Zuid-West Drenthe genoemd, samen de aanbesteding, inkoop en levering van huishoudelijke hulp gedaan. De contracten voor inkoop zijn in 2015 met een optiejaar verlengd en zijn voor 2016 opnieuw met een laatste optiejaar verlengd. De gemeenten in de regio Zuid-West willen huishoudelijke hulp gaan inkopen op basis van resultaatfinanciering. In de gemeenten in de regio Noord-Midden wordt huishoudelijke hulp 1 niet meer als maatwerkvoorziening geboden. Omdat het aanbod van de omliggende regio's afwijkt van wat de gemeente Midden-Drenthe wil bieden aan huishoudelijke hulp, kiezen we ervoor om in elk geval de komende twee jaar zelfstandig huishoudelijke hulp in te kopen.

4.8.3 Ondersteuning en begeleiding

Voor 2015 en 2016 zijn afspraken met zorgaanbieders gemaakt voor logeren, individuele ondersteuning en begeleiding. Ook bij de inkoop van deze vormen van zorg voor 2017 en verder, wordt rekening gehouden met de bestuurlijke afspraken die zijn gemaakt in de regio Noord-Midden-Drenthe.

4.8.4 Individuele voorzieningen

Eind 2015 heeft het college besloten om het contract met Meyra Retail en Services voor levering en onderhoud van Wmo Hulpmiddelen voor 1 jaar te verlengen tot 1 januari 2017. Het college is bevoegd om besluiten over de inkoop van Wmo voorzieningen ten nemen.

Zoals gebruikelijk in Midden-Drenthe wordt de raad betrokken bij de keuzes die het college op het gebied van inkoop maakt en wordt, waar mogelijk, rekening gehouden met dat wat de raad aangeeft.

In 2016 worden door het college besluiten genomen over de inkoop van Wmo voorzieningen op het gebied van huishoudelijke hulp, vervoer, ondersteuning en begeleiding, logeren, dagopvang en over de inkoop van de individuele voorzieningen zoals bijvoorbeeld rolstoelen.

Hoofdstuk 5. Raakvlakken beleid

De Wmo heeft veel raakvlakken met andere beleidsterreinen waaronder die van de overige transitie namelijk “Participatie en Jeugd”. In dit hoofdstuk worden die raakvlakken beschreven.

5.1 Raakvlakken jeugdzorg

5.1.1 Indiceren jeugd tot 18 jaar

In 2016 gaan de Wmo-consulenten ook heronderzoeken voor een PGB voor ondersteuning en begeleiding voor de jeugdige inwoners tot 18 jaar indiceren.

5.2 Raakvlakken Participatiewet

5.2.1 Samenwerking zorgpartijen en Alescon

Momenteel worden de mogelijkheden van een intensievere vorm van samenwerking tussen Alescon en een aantal grote aanbieders van dagbesteding onderzocht. Alescon voert voor de gemeente de WSW uit en trajecten richting werk (Participatiewet). De zorgpartijen voeren soortgelijke trajecten uit, maar dan vanuit de dagbesteding (WMO). De scheidslijn tussen beschut werk vanuit de Participatiewet en dagbesteding vanuit de Wmo is dun. De doelgroep is grotendeels hetzelfde, maar iedere partij biedt zijn eigen diensten aan, waardoor vaak meer van hetzelfde wordt aangeboden. Het kan efficiënter en goedkoper. Het blijkt lastig om commerciële partijen en Alescon, die onder een GR valt, samen te laten werken. De eerste reacties zijn positief. Gaandeweg het jaar 2016 zal er meer duidelijkheid ontstaan over de mogelijkheden.

5.3 Raakvlakken woonbeleid

De raad heeft het woonbeleid onder andere vastgelegd in het woonplan. Vanuit het woonbeleid komen aspecten als leefbaarheid, duurzaam wonen, veiligheid, maar ook sociale aspecten aan bod. Deze aspecten raken het Wmo beleid dat er onder andere op gericht is om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen.

5.3.1 Promotiecampagne “Langer Zelfstandig wonen”

In Midden-Drenthe staan ongeveer 14.000 woningen, waarvan 70% in de koopsector en 30% huur. De huurwoningen zijn overwegend in het bezit van woningcorporaties Actium en Woonservice. De corporaties zijn druk bezig met het geschikt maken van hun voorraad aan het toenemend aantal mensen met een zorgvraag. De overige woningen in de gemeente zijn veelal in eigendom bij particulieren. Ook voor deze woningen is het van belang dat deze tijdig worden aangepast aan de toenemende zorgvraag. De bewustwordingscampagne moet hier een bijdrage aan leveren. Een van de vraagstukken is hoe we deze groep inwoners bereiken. Het doel is om mensen ertoe te bewegen hun eigen woning “klaar” te maken zodat die toegankelijk is om er zo lang mogelijk zelfstandig in te kunnen blijven wonen.

5.3.2 Blijverslening

Om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen laten wonen, wordt de mogelijkheid van de blijverslening onderzocht. Ouderen beschikken vaak wel over vermogen, maar dat zit in veel gevallen in hun huis. Ook is vaak geen hypotheek meer mogelijk. De blijverslening zou inhouden dat inwoners een lening bij de gemeente kunnen afsluiten om hun huis aan te passen zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen. Bijvoorbeeld door een slaapkamer en badkamer beneden te realiseren. Aflossing vindt dan plaats bij verkoop van de woning. De huidige mogelijkheden voor het verstrekken van de blijversleningen lijken voor inwoners met een laag inkomen onvoldoende financiële mogelijkheden te bieden. Het SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) doet momenteel onderzoek naar vernieuwing van de regeling.

In het derde kwartaal van 2016 wordt besloten of we deze mogelijkheid gaan bieden in Midden-Drenthe.
--

Hoofdstuk 6. Cijfers en financiën

6.1 Cijfers

In dit hoofdstuk staan de aantallen voorzieningen die de afgelopen jaren zijn verstrekt. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Wmo begeleiding, onderverdeeld in PGB en ZIN
- Wmo huishoudelijke hulp, onderverdeeld in PGB en ZIN en in HH1 en HH2
- Wmo hulpmiddelen, onderverdeeld in scootmobiel, taxipas, elektrische- en handbewogen rolstoel

6.1.1 Wmo begeleiding

De onderstaande cijfers zijn afkomstig uit de kwartaalmonitor transitie 2015/ 04. In de laatste kolom staan de cijfers die de laatste stand van zaken laten zien. De cijfers uit het eerste kwartaal staan niet benoemd omdat de informatie was gebaseerd op de eenmalige gegevensoverdracht die heeft plaatsgevonden. De gegevens van de overdracht waren vervuld.

Begeleiding	Tweede kwartaal 2015	Derde kwartaal 2015	Vierde kwartaal 2015	Januari 2016
PGB	87	96	73	62
ZIN	269	268	251	230

Er zijn een aantal verklaringen voor de daling van de aantallen. In 2015 heeft de transitie van doelgroepen vanuit de AWBZ naar de Wmo plaatsgevonden. Met alle cliënten zijn keukentafelgesprekken gevoerd. In deze gesprekken komt de specifieke situatie van de cliënt aan bod. De vraag wordt verhelderd en er wordt gezamenlijk gesproken en in kaart gebracht wat nodig is aan ondersteuning. Tijdens deze gesprekken zijn er ook situaties voorgekomen dat cliënten meer zelf konden en wilden oplossen en geen gebruik meer van begeleiding hoefden maken.

De bestanden waar we bij de overdracht gebruik van hebben gemaakt, waren niet altijd correct waardoor het leek dat we meer klanten hadden dan daadwerkelijk het geval was. Zo stonden er bijvoorbeeld nog namen van inwoners bij die geen gebruik meer van voorzieningen maakten in verband met overlijden. Ook zijn er inwoners die direct onder de doelgroep van de Wet langdurige zorg (Wlz) vielen en op grond van de Wlz begeleiding kregen in plaats van de Wmo.

6.1.2 Wmo huishoudelijke hulp

Hulp bij het huishouden totaal	Januari 2012	Januari 2013	Januari 2014	Januari 2015	Januari 2016
PGB	85	80	67	60	51
ZIN	1027	986	923	916	846

Hulp bij het huishouden 1	Januari 2012	Januari 2013	Januari 2014	Januari 2015	Januari 2016
PGB	48	46	49	45	42
ZIN	563	568	576	585	542

Hulp bij het huishouden 2	Januari 2012	Januari 2013	Januari 2014	Januari 2015	Januari 2016
PGB	36	34	18	15	9
ZIN	464	418	347	331	304

In zijn totaliteit, dus HH1 en HH2, zijn de aantallen vanaf 2012 tot januari 2016 met 19% gedaald. Verder valt op dat de aantallen HH1 niet heel veel zijn veranderd de afgelopen jaren. Daarentegen laten de cijfers van HH2 zien dat het totale aantal HH2 vanaf 2012 tot januari 2016 is gedaald met 37%.

6.1.3 Wmo hulpmiddelen

Hulpmiddelen	Januari 2012	Januari 2013	Januari 2014	Januari 2015	Januari 2016
Scootmobiel	307	282	236	226	227
Elektrische rolstoel	15	18	18	21	22
Handbewogen rolstoel	203	286	347	383	334

Opvallend is vooral dat het aantal handbewogen rolstoelen zijn toegenomen de afgelopen jaren. Deels is dit te verklaren door de vergrijzing. Het aantal scootmobielen is afgenomen sinds 2013. In 2016 zijn 1072 taxipassen in gebruik.

6.2 Financiën

In de tabel op de volgende pagina staan de inkomsten en uitgaven binnen de Wmo van het jaar 2015. De tabel is afkomstig uit de paragraaf Transitie van de jaarstukken 2015 en in de tabel is geen rekening gehouden met het voorstel om de bezuiniging op huishoudelijke hulp terug te draaien.

6.2.1 Wmo HH en Wmo voorzieningen

Beide onderdelen laten een voordeel ten opzichte van de begrote bedragen zien: voor Wmo HH afgerond € 154.000 (€ 141.173 + € 13.254) en voor Wmo voorzieningen afgerond € 268.000.

6.2.2 Wmo begeleiding

Binnen het budget voor Wmo begeleiding is een bedrag van € 1,7 miljoen niet uitgegeven. Daarnaast heeft de raad in 2015 een bedrag van € 375.000 bestemd voor de uitvoering van de regeling chronisch zieken en gehandicapten (overheveling). In 2015 is hiervan nog een klein deel besteed zodat er een bedrag van € 361.572 wordt overgeheveld naar 2016.

6.2.3 Beschermd wonen

De rijksbijdrage voor de uitvoering van Wmo begeleid wonen door de (centrum)gemeente Assen is niet toereikend. In vorige rapportages (monitor transitie) is het risico voor de gemeente Midden-Drenthe vastgesteld op van € 170.000, later oplopend naar € 270.000. Inmiddels is bekend dat de werkelijke bijdrage afgerond € 70.000 bedraagt. Dit is ten laste van het budget voor Wmo begeleiding gebracht.

6.2.4 Risico's

De laatste jaren worden we regelmatig geconfronteerd met aanpassingen in het Rijks budget vanwege aanpassingen in de verdeelsystematiek of kortingen op het budget vanwege landelijke bezuinigingen of andere maatregelen die invloed zouden hebben op gemeentelijke budgetten. Op deze aanpassingen hebben we geen invloed terwijl het soms forse bedragen zijn. De uitvoering van beschermd wonen vindt plaats vanuit de centrumgemeente Assen. Over de feitelijke uitvoering gaat de gemeente Midden-Drenthe niet. Dat betekent dat we geen directe sturing hebben op de uitvoering. Dat zou theoretisch tot hogere uitgaven kunnen leiden dan gewenst.

Tot slot is sprake van een open einde regeling wat ook een zeker risico inhoudt. De hoogte van het beschikbare Wmo budget is niet leidend voor het aanbod. Als een belanghebbende geïndiceerd wordt voor zorg op grond van de Wmo, zal deze zorg altijd geboden worden ongeacht de hoogte van het beschikbare budget op dat moment.

Tabel: Uitgaven & inkomsten Wmo –

WMO	Begroting na NJN 2015	Rekening 2015	Saldo
Uitgaven			
uitgaven huishoudelijke hulp	€ 3.718.889	3.577.716	€ 141.173
Uitgaven HHT	€ 204.800	€ 0	€ 204.800
uitgaven oude WVG voorziening	€ 1.323.165	€ 1.055.295	€ 267.870
uitgaven begeleiding (nieuw)	€ 5.201.498	3.528.792	€ 1.672.706
Totaal Uitgaven	€ 10.448.352	€ 8.161.803	€ 2.286.549
Inkomsten			
inkomsten rijk huishoudelijke hulp	€ 2.649.228	€ 2.649.228	€ 0
Inkomsten HHT	€ 204.800	€ 204.800	€ 0
eigen bijdrage huish hulp	€ 734.400	€ 747.654	€ 13.254
inkomsten rijk WVG oud (alg uitk)	€ 1.407.539	€ 1.407.539	€ 0
inkomsten rijk begeleiding	€ 5.291.601	€ 5.299.388	€ 7.787
Eigen middelen	€ 160.784		
Totaal inkomsten	€ 10.448.352	€ 10.308.609	€ 21.041

Hoofdstuk 7. Acties en besluiten

In het onderliggende schema staan de in de nota genoemde acties en besluiten. De gemeenteraad neemt, gelijktijdig met de vaststelling van onderliggende nota, een besluit over de onderwerpen genoemd bij de punten 5 en 8.

Nummering	Wie	Onderwerp	Wanneer
1.	College	Besluitvorming over beleid en uitvoering ten aanzien van beschermd wonen en maatschappelijke opvang vanaf 1 januari 2017.	3 ^e kwartaal 2016
2.	Gemeenteraad	Besluitvorming over beleid respijtzorg.	1 ^e kwartaal 2017
3.	College	Evalueren beleid PGB. Formuleren beleidsvoorstellen.	2016
4.	Gemeenteraad	Besluit om een stimuleringsfonds te creëren binnen het totale budget dat beschikbaar is voor de Wmo.	Gelijktijdig met onderliggende nota
5.	College	Besluitvorming over beleidsregels stimuleringsfonds	2016
6.	College	Besluitvorming over teams en netwerken in het sociale domein	2016
7.	Gemeenteraad	Besluitvorming over de inzet van huishoudelijke hulp voor de jaren 2017 en 2018.	Gelijktijdig met onderliggende nota
8.	Gemeenteraad/ ambtelijke organisatie	In 2016 wordt een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd als onderdeel van de pilot Wmo	2016
9.	College	Besluitvorming over de inkoop van Wmo voorzieningen.	2016
10.	College	Evaluatie pilot “Superrr Wijster” en besluitvorming over het vervolg.	2 ^e kwartaal 2016
11.	Gemeenteraad	Besluitvorming over de mogelijkheid van een blijverslening.	3 ^e kwartaal 2016

Bijlage 1 –kaders en begrippen Wmo 2015

In deze bijlage staat in kort bestek wat de hoofdpunten zijn in de nieuwe Wmo 2015. De uitvoering van deze wet start per 1 januari 2015. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Doelen Wmo 2015
- Algemene maatregelen
- Algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen
- Persoonsgebonden budget
- Financiële regelingen
- Bijzondere situaties
- Overgangsrecht

Doelen Wmo 2015

Hoofddoel is dat:

- De inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen, in de eigen omgeving;
- De inwoners kunnen participeren in de samenleving;
- Voorkomen wordt dat inwoners elkaar of zichzelf (in hoge mate) tot last zijn.

Wat betreft de eerste twee doelen was de gemeente al verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen met lichamelijke en (lichte) psychische beperkingen bij het huishouden en het verplaatsen binnen en buiten de woning. Dit blijft bij de gemeente. Met de transitie is er een doelgroep bij gekomen die begeleiding nodig heeft. Bijvoorbeeld om onder de mensen te komen of om het dagelijkse leven op orde te krijgen en te houden.

Wat betreft het derde doel was maatschappelijke opvang al onderdeel van de Wmo, beschermd wonen is erbij gekomen. Het gaat om mensen met een psychische aandoening die een beschermde woonomgeving en begeleiding nodig hebben, gericht op participatie. Gemeente Assen regelt deze taken als centrumgemeente.

Algemene maatregelen

De gemeente dient beleid te voeren om ervoor te zorgen dat inwoners langer zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving. De wet wijst daarvoor een aantal onderwerpen aan: sociale samenhang, leefbaarheid, veiligheid, vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid. Aan deze onderwerpen worden verder geen eisen gesteld.

Algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen

Een gemeente kan voorzieningen organiseren op verschillende manieren. In de wet wordt een onderscheid gemaakt tussen algemene en maatwerkvoorzieningen. De gemeente dient kwaliteitseisen vast te stellen en een toezichthouder aan te wijzen.

Een algemene voorziening is open toegankelijk en de gemeente stelt zelf het tarief vast, mits dat niet hoger is dan de werkelijke kosten. Een zwembad is een voorbeeld van een algemene voorziening. Voor een algemene Wmo-voorziening geldt bovendien dat die bijdraagt aan zelfredzaamheid en participatie.

Een maatwerkvoorziening is bedoeld voor mensen die gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben. Daarvoor is een toegangstoets nodig. Die toets vindt plaats in het gesprek tussen de daarvoor aangewezen medewerker en de inwoner. De wet spreekt van 'het onderzoek' en verbindt daaraan regels waarop de inwoner zich kan beroepen. De gemeente dient de regels in een verordening nader te specificeren.

In het onderzoek wordt in ieder geval nagegaan:

- wat de betrokkene zelf kan, eventueel met hulp van de directe omgeving;
- wat de ondersteuning kan zijn van vrijwilligers;
- welke voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn;
- welke maatwerkvoorzieningen nodig zijn.

Persoonsgebonden budget

Wie dat wenst, kan (nog steeds) zelf de ondersteuning regelen met een persoonsgebonden budget (pgb). De gemeente stelt de hoogte vast van het toe te kennen pgb.

Anders dan voorheen krijgen de mensen het budget niet in handen. Zij kunnen wel zelf hun ondersteuning regelen via de sociale verzekeringsbank. Deze instantie beheert het geld dat de gemeente beschikbaar stelt en betaalt daarmee de leverancier.

Financiële regelingen

Van inwoners kan een eigen bijdrage worden opgelegd voor het gebruik van voorzieningen, net als in de voorgaande Wmo. Afhankelijk van het inkomen is er voor de inwoner een maximale eigen bijdrage. Het CAK is en blijft de instantie die de vaststelling en verrekening van de eigen bijdrage uitvoert.